

VYŠNÝ ŽIPOV

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

**ING. ARCH. JOZEF BEDNÁR
OKTÓBER 2016**

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie: Obec Vyšný Žipov, štatutárny zástupca – starosta Mgr. Miroslav Ondič
2. Sídlo: Obecný úrad, Vyšný Žipov č. 83, PSČ 094 33
3. Meno priezvisko, adresa telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie: Ing. Iveta Sabakova, Agátová 2396/10, 07501 Trebišov. Tel. 0905460337, miesto konzultácii Obecný úrad Vyšný Žipov

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov: Územný plán obce Vyšný Žipov - Návrh
2. Územie: Prešovský kraj, okres Vranov nad Topľou, obec Vyšný Žipov
3. Dotknuté obce: S kat. územím obce Vyšný Žipov susedia obce Petkovce, Skrabské, Čierne nad Topľou, Hlinné, Jastrabie nad Topľou, Michalok.

4. Dotknuté orgány:

Dotknuté orgány štátnej správy:

1. Okresný úrad, Nám. Mieru č.3 , Prešov
 - 1.1 Odbor výstavby a bytovej politiky
 - 1.2 Odbor starostlivosti o životné prostredie – oddelenie OP a vybraných zložiek ŽP kraja,
 - 1.3 Odbor opravných prostriedkov
 - 1.4 Odbor cestnej dopravy a poz. komunikácií
2. Krajský pamiatkový úrad, Hlavná ul. č.115, 080 01 Prešov
3. - Okresný úrad Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
 - 3.1 Odbor starostlivosti o životné prostredie - ŠVS, ŠSOH, ŠSOO,
 - 3.2 Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - 3.3 Pozemkový a lesný odbor
 - 3.4 Odbor krízového riadenia
 - 3.5 Katastrálny odbor
4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Pribinova 95, 093 17 VT
5. Regionálna veterinárna a potravinová správa, Kalinčiakova 879, 093 01 VT
6. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, A Dubčeka 881, 09301 VT
7. Obvodný banský úrad, Timo nová 23 041 57 Košice
8. Dopravný úrad – divízia civilného letectva, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava
9. Ministerstvo dopravy, výstavby a a regionálneho rozvoja SR
 - sekcia špeciálneho stavebného úradu, Námestie slobody 6, P.O.Box 100, 810 05 Bratislava
10. Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Komenského 39, 040 01 KE

11. Ministerstvo životného prostredia SR –štátna geologická správa,
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
12. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

5. Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Vyšný Žipov

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:
Územný plán obce Vyšný Žipov – Návrh nemá vplyv mimo štátnych hraníc SR

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber:

Podľa typu súčasnej krajiny patrí západná časť k.ú. medzi poľnohospodársku krajinu pri ľavom brehu rieky Topľa a východná časť k.ú. medzi neosídlenú až sporadicky osídlenú krajinu, ktorú tvoria plochy lesných a trvalo trávnatých porastov.

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š. p. - kanál krytý 04 /evid. č. 5413 088 017/ a kanál 06 /evid. č. 5413 088 014/. V k.ú. obce Vyšný Žipov je vybudované aj detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Členenie plôch poľnohospodárskej pôdy podľa BPEJ je zrejmé z výkresovej časti dokumentácie.

Výmery v k.ú. obce Vyšný Žipov na základe oficiálnych štatistických údajov /stav/:

- celková výmera: 9.326.151 m²

- výmery podľa hlavných funkcií:

- zastavané plochy = 486.637 m²

- vodné plochy = 211.901 m²

- plochy lesných pozemkov = 2.986.796 m²

- ostatné plochy = 111.363 m²

- poľnohospodárska pôda: 5.529.454 m², z toho:

- orná pôda = 3.205.114 m²

- trvalo trávnaté porasty = 2.078.381 m²

- záhrady = 177.794 m²

- ovocné sady = 68.165 m²

Výmery v k.ú. obce Vyšný Žipov - Návrh ÚPN:

- celková výmera: 9.326.151 m²

- výmera zastavaného územia obce /návrh/: 1.017.370 m²

- výmera mimo zastavaného územia v k.ú. obce /návrh/: 8.308.781 m²

V návrhovom období ÚPN je potrebné dodržať príslušné ustanovenia zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č.220/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 245/2003

Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších predpisov.

V návrhovom období ÚPN je potrebné rozvíjať ďalšiu zástavbu mimo súčasného zastavaného územia len v nevyhnutnom rozsahu v súlade s už pripravenými a realizovaným zámermi a ďalej na pôde obce zahrnutej do zastavaného územia, ktorého hranice boli stanovené k 1.1.1990 v zmysle schválených nasledujúcich úprav zastavaného územia. Na plochách mimo zastavaného územia sú to lokality súvisiace s územím obce na jej okrajových častiach. Pri zábere pôdy mimo zastavaného územia sa podľa možností prednostne využijú pozemky s nižšou bonitnou triedou Každá nová výstavba na celom území obce je podmienená odhrnutím vrchnej časti pôdy do hĺbky cca 25 cm. Táto pôda sa využije pri rekultivácii neplodných plôch alebo okolia iných stavieb.

V návrhovom období ÚPN sa ochrana PPF a LPF musí realizovať v súlade s platnými zákonnými predpismi. Záber PPF a LPF je zdokumentovaný v ÚPN obce a bude prerokovaný podľa príslušného zákona.

Pri použití pôdy na navrhované rozvojové stavebné zámery je potrebné postupovať s dodržaním podmienok určených v „Udelení súhlasu k návrhu budúceho možného využitia poľnohospodárskej pôdy pre územný plán obce Vyšný Žipov“ Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov.

V navrhovaných rozvojových urbanistických lokalitách obce a v lokalitách podliehajú plateniu odvodov za záber PPF plochy s BPEJ 0602002, 0302002, 0302005. Výpočet ceny odvodov je uvedený v tabuľke č.4.

V lokalite B3 sa upúšťa od platenia odvodov na výstavbu navrhovanej trafostanice TR6 /verejnoprospešná stavba/.

V lokalite B5 sa upúšťa od platenia odvodov na existujúcu stavbu areálu Domu smútku /verejnoprospešná stavba/. Pre výstavbu rodinných domov sa uplatňuje zníženie o 30 % z dôvodu napojenia na existujúce zastavané územie.

V lokalite E1 sa upúšťa od platenia odvodov na výstavbu komunikácie 1/18 /verejnoprospešná stavba/.

V lokalite I1 sa upúšťa od platenia odvodov na výstavbu protipovodňovej hrádze /verejnoprospešná stavba/.

ÚPN nenavrhuje záber lesného pôdneho fondu /LPF/ v katastrálnom území obce Vyšný Žipov. Záber PPF je zdokumentovaný v tabuľkovej časti ÚPN.

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie:

Vodný potenciál územia a ochrana zdrojov

Miestny lokálny *Vodný zdroj PD /studňa/ (IČ-21)* a *Vodojem PD (IČ-22)* sú umiestnené pri severovýchodnom okraji areálu poľnohospodárskeho družstva /dvor PD/ Vyšný Žipov vedľa Petkovského potoka mimo zastavaného územia obce.

Zdravotné stredisko a Materská škola sú zásobované pitnou vodou zo zdroja-studne cez akumulčný vodojem. V záujme ochrany zdravia je potrebné priestorovo chrániť tieto zariadenia a rešpektovať ich ochranné pásma.

Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

V k.ú. obce Vyšný Žipov západne od intravilánu v smere juh-sever je trasovaný diaľkový vodovodný rozvod východoslovenského vodárenského systému Starina - Košice, potrubie OC DN 1000. Riešenie ÚPN rešpektuje uvedené potrubie a pri realizácii akýchkoľvek aktivít na predmetnom území je potrebné dodržať jeho ochranné pásmo v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z., t.j. 2,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia a manipulačné pásmo 10 m po obidvoch stranách potrubia. V čase spracovania ÚPN spoločnosť VVS a.s. nepripravovala v riešenom k.ú. Vyšný Žipov výhľadové aktivity.

Pri ľavom brehu rieky Topľa v západnej časti k.ú. je umiestnený objekt *Technické zariadenie VVS Starina (IČ-23)*, ktorý je potrebné rešpektovať.

V obci Vyšný Žipov je vybudovaná sústava vodovodných rozvodov, ktorá nie je v prevádzke, pretože nie je napojená na zásobovací systém rozvodu pitnej vody. V zmysle vyjadrenia VVS a.s. č. 3254/2016/ÚVHR zo dňa 14.01.2016 navrhované riešenie napojenia verejného vodovodu v obci Vyšný Žipov na potrubie DN 1000 VS Starina - I. etapa, na ktoré má obec vydané územné rozhodnutie považuje VVS a.s. za dočasné riešenie. Definitívne riešenie je podmienené výstavbou vodojemu a prírodného výtláčného potrubia v II. etape.

ÚPN rieši napojenie na diaľkový prívod vody Starina - Košice s návrhom akumulácie vo vodojeme pre obec Vyšný Žipov. Na vyvýšenom kopci Húšťavy mimo zastavaného územia východným smerom za Petkovským potokom je *Navrhovaný vodojem (IČ-27)* s akumuláciou pitnej vody pre potreby obce.

Prírodné potrubie DN 120 do navrhovaného vodojemu je riešené v trase vedľa Petkovského potoka. Existujúce vodovodné rozvody obce sa vo východnej časti obce napoja navrhovaným pripájacím potrubím DN 120 trasovaným z navrhovaného vodojemu.

V ÚPN obce sú v navrhovaných rozvojových lokalitách riešené nové /navrhované/ vodovodné rozvody, ktoré sa napoja na existujúcu vodovodnú sieť.

Potreba vody

V ÚPN je vypočítaná potreba vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu. Výpočet zohľadňuje navrhovaný stav bytového fondu a občianskej vybavenosti. Potreba vody pre obec Vyšný Žipov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z.:

Pôvodný stav:

Počet obyvateľov obce - 1216:

Špecifická potreba vody: $135,0 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$

Občianska a technická vybavenosť: $25,0 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$

$k_d = 1,6$

$k_h = 1,8$

priemerná denná potreba:

$Q_{po} = (1216 \times 135,0) + (1216 \times 25,0) = 194.560,00 \text{ l.d}^{-1} = 8.107 \text{ l.h}^{-1} = 2,23 \text{ l.s}^{-1}$

maximálna denná potreba:

$Q_{do} = Q_{po} \times k_d = 2,23 \times 1,6 = 3,57 \text{ l.s}^{-1}$

maximálna hodinová potreba:

$Q_{ho} = Q_{do} \times k_h = 3,57 \times 1,8 = 6,43 \text{ l.s}^{-1}$

Zamestnanci výroby /cca 25/:

Špecifická potreba vody pre zamestnancov: $5+120,0 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$ /“D.Zamestnanci v priemysle 4.1.1+4.2.2...” – Príloha č.1 /

$k_d = 1,0$

$k_h = 1,8$

priemerná denná potreba pre zamestnancov:

$$Q_{pv} = 25 \times 125,0 = 3.125,0 \text{ l.d}^{-1} = 130,21 \text{ l.h}^{-1} = 0,04 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna denná potreba:

$$Q_{dv} = Q_{pv} \times k_d = 0,04 \times 1,0 = 0,04 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna hodinová potreba:

$$Q_{hv} = Q_{dv} \times k_h = 0,04 \times 1,8 = 0,07 \text{ l.s}^{-1}$$

Celková potreba vody /pre pôvodný stav/:

$$\text{- Priemerná denná potreba vody : } Q_p = Q_{po} + Q_{pv} = 2,23 + 0,04 = 2,27 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{- Maximálna denná potreba vody: } Q_d = Q_{do} + Q_{dv} = 3,57 + 0,04 = 3,61 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{- Maximálna hodinová potreba vody : } Q_h = Q_{ho} + Q_{hv} = 6,43 + 0,07 = 6,50 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{- Potreba požiarnej vody : } Q_{POZ} = 6,7 \text{ l/s}^{-1}$$

Navrhovaný stav:

Počet obyvateľov obce /výpočtový/ - 1383:

$$\text{Špecifická potreba vody pre obyvateľstvo: } 135,0 \text{ l.os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1}$$

$$\text{Občianska a technická vybavenosť: } 25,0 \text{ l.os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1}$$

$$k_d = 1,6$$

$$k_h = 1,8$$

priemerná denná potreba pre obyvateľstvo a vybavenosť:

$$Q_{po} = (1383 \times 135,0) + (1383 \times 25,0) = 221.280,00 \text{ l.d}^{-1} = 9.220,00 \text{ l.h}^{-1} = 2,56 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna denná potreba:

$$Q_{do} = Q_{po} \times k_d = 2,56 \times 1,6 = 4,10 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna hodinová potreba:

$$Q_{ho} = Q_{do} \times k_h = 4,10 \times 1,8 = 7,38 \text{ l.s}^{-1}$$

Rekreácia - penzióny /cca 25 lôžok/:

$$\text{Špecifická potreba vody pre ubytovanie: } 150,0 \text{ l.lôž}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} \text{ /“Hotely ostatné“ - Príloha č.3/V/}$$

$$k_d = 1,0$$

$$k_h = 1,8$$

priemerná denná potreba pre rekreáciu:

$$Q_{pr} = 25 \times 150,0 = 3.750 \text{ l.d}^{-1} = 156,25 \text{ l.h}^{-1} = 0,04 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna denná potreba:

$$Q_{dr} = Q_{pr} \times k_d = 0,04 \times 1,0 = 0,04 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna hodinová potreba:

$$Q_{hr} = Q_{dr} \times k_h = 0,04 \times 1,8 = 0,07 \text{ l.s}^{-1}$$

Rekreácia – pasanti:

Uvažovaná denná návštevnosť: do 50 osôb/deň, z nich je 25 zahrnutých do výpočtu

penziónovej rekreácie - výpočtový počet pasantov: 50 - 25 = 25

$$\text{Špecifická potreba vody pre pasantov: } 60,0 \text{ l.os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1}$$

$$k_d = 1,0$$

$$k_h = 1,8$$

priemerná denná potreba pre pasantov:

$$Q_{pp} = 25 \times 60,0 = 1.500 \text{ l.d}^{-1} = 62,5 \text{ l.h}^{-1} = 0,02 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna denná potreba:

$$Q_{dp} = Q_{pp} \times k_d = 0,02 \times 1,0 = 0,02 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna hodinová potreba:

$$Q_{hp} = Q_{dp} \times k_h = 0,02 \times 1,8 = 0,04 \text{ l.s}^{-1}$$

Zamestnanci výroby /cca 50 = 25+25 zóna podnikateľskej výroby/:

$$\text{Špecifická potreba vody pre zamestnancov: } 5+120,0 \text{ l.os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} \text{ /“D.Zamestnanci v priemysle 4.1.1+4.2.2...“ - Príloha č.1 /}$$

$$k_d = 1,0$$

$$k_h = 1,8$$

priemerná denná potreba pre zamestnancov:

$$Q_{pv} = 50 \times 125,0 = 6.250,0 \text{ l.d}^{-1} = 260,42 \text{ l.h}^{-1} = 0,07 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna denná potreba:

$$Q_{dv} = Q_{pv} \times k_d = 0,07 \times 1,0 = 0,07 \text{ l.s}^{-1}$$

maximálna hodinová potreba:

$$Q_{hv} = Q_{dv} \times k_h = 0,07 \times 1,8 = 0,13 \text{ l.s}^{-1}$$

- Výrobné prevádzky, ktoré budú pitnú vodu používať na technologické účely /napr. prevádzkovú vodu/ musia oznámiť a odsúhlasiť nerovnomernosť potreby vody podľa výrobných cyklov a prevádzkových požiadaviek s prevádzkovateľom verejného vodovodu /VVS a.s./.

Celková potreba vody /pre navrhovaný stav/:

$$\text{- Priemerná denná potreba vody: } Q_p = Q_{po} + Q_{pr} + Q_{pp} + Q_{pv} = 2,56 + 0,04 + 0,02 + 0,07 = 2,69 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{- Maximálna denná potreba vody: } Q_d = Q_{do} + Q_{dr} + Q_{dp} + Q_{dv} = 4,10 + 0,04 + 0,02 + 0,07 = 4,23 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{- Maximálna hodinová potreba vody: } Q_h = Q_{ho} + Q_{hr} + Q_{hp} + Q_{hv} = 7,38 + 0,07 + 0,04 + 0,13 = 7,62 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{- Potreba požiarnej vody: } Q_{pož} = 6,7 \text{ l/s}^1$$

Potreba akumulácie vodojemu

V ÚPN je vypočítaná akumulácia vodojemu v zmysle vyhlášky č.684/2006 Z.z. pri zohľadnení potreby vody, kapacity zdrojov, požiarnej ochrany a zásoby pre prípad poruchy a výpadku zdrojov.

Minimálny objem vodojemu potrebný na akumuláciu vody pre navrhovaný stav stanovený v zmysle STN 75 5302:

$$V1 = (Q_{do} + Q_{dr} + Q_{dp} + Q_{dv}) \times 0,6 = (354,24 + 3,46 + 1,73 + 6,05) \times 0,6 = 219,29 \text{ m}^3$$

Na základe výpočtu je v ÚPN *Navrhovaný vodojem (IČ-27)* s akumulárnym objemom 250 m³ s kótou dna v úrovni cca 205,00 m n. m., ktorý bude umiestnený nad východnou časťou obce na kopci Húšťavy.

V rámci projektovej prípravy navrhovaných rozvojových lokalít bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby je potrebné konkrétne technické podmienky a kapacitné požiadavky konzultovať a odsúhlasiť s prevádzkovateľom verejného vodovodu VVS a.s..

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Splaškové vody

Obec má rozostavanú a nedobudovanú verejnú kanalizáciu. V čase spracovania ÚPN boli čiastočne zrealizované rozvody tlakovej kanalizácie a *Rozostavaná ČOV (IČ-24)* v západnej časti k.ú. pri rieke Topľa.

Po posúdení už doteraz spracovaných dokumentácií a zrealizovaných častí kanalizačných rozvodov rieši ÚPN dobudovanie rozostavanej kanalizačnej sústavy v obci pri využití už vybudovaných kanalizačných sietí pokiaľ to technické a územné podmienky umožňujú vzhľadom na aktuálne miestne podmienky v obci /spádovanie odkanalizovaných území, technický stav zabudovaných rozvodov, polohu ČOV, navrhovanú trasu cesty I/18 atď./.

Dobudujú sa kanalizačné rozvody vrátane potrebných technických a technologických zariadení /potrebné prečerpávanie atď./.

Existujúca rozostavaná ČOV sa využije. Potrebné je odborné prehodnotenie pôvodne navrhovanej technológie ČOV v následnej projektovej dokumentácii vzhľadom na aktuálne podmienky v obci a na technologický vývoj zariadení.

V ÚPN obce sú v navrhovaných rozvojových lokalitách výstavby navrhované nové kanalizačné rozvody, ktoré sa napoja na existujúcu dobudovanú kanalizačnú sústavu.

Množstvo splaškových vôd v obci je úmerné dennej potrebe pitnej vody.

Pôvodný stav:

Počet obyvateľov - 1216:

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmax} = (Q_{do} + Q_{dv}) \times k_{hmax} = (3,57 + 0,04) \times 3,0 = 4,23 \times 3,0 = 10,83 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmin} = (Q_{do} + Q_{dv}) \times k_{hmin} = 10,22 \times 0,6 = 2,17 \text{ l.s}^{-1}$$

Produkcia znečistenia:

$$BSK_5 = 60 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$CHSK = 120 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$NL = 55 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

Navrhovaný stav:

Počet obyvateľov /výpočtový/ - 1383:

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmax} = (Q_{do} + Q_{dr} + Q_{dp} + Q_{dv}) \times k_{hmax} = (4,10 + 0,04 + 0,02 + 0,07) \times 3,0 = 4,23 \times 3,0 = 12,69 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmin} = (Q_{do} + Q_{dr} + Q_{dp} + Q_{dv}) \times k_{hmin} = 4,23 \times 0,6 = 2,54 \text{ l.s}^{-1}$$

Produkcia znečistenia:

$$BSK_5 = 60 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$CHSK = 120 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$NL = 55 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

Dažďové vody

Dažďové vody v zastavanom území obce sú odvádzané priekopami, ktoré sú zaústené do miestneho potoka /Petkovský potok zaústený do rieky Topľa/. Požiadavky na odvádzanie dažďových vôd sú uvedené v častiach „Vodné toky“ a „Ochrana pred povodňami“.

Ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií

Pre existujúci vodojem PD a navrhovaný akumulčný vodojem je potrebné rešpektovať ochranné pásmo PHO 2° vymedzené oplotením pozemku vodojemu.

Ochranné pásma verejných vodovodov musia byť zabezpečené v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia na obidve strany:

- 1,5 m pri potrubí do priemeru 500 mm vrátane,

- 2,5 m pri potrubí nad priemer 500 mm.

V pásme ochrany je zakázané:

- vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii,
- vysádzať trvalé porasty,
- umiestňovať skládky,
- vykonávať terénne úpravy.

3. Suroviny – druh, spôsob získavania:

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov v zmysle zákona č.44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva - banský zákon - v znení neskorších predpisov.

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín a nie sú v ňom evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č.44/1988.

V k.ú. obce nie sú určené prieskumné územia pre vyhradené nerasty.

4. Energetické zdroje - druh, spotreba:

Elektrická energia

Pôvodný stav

V k.ú. obce Vyšný Žipov je cez západnú časť zastavaného územia v smere juh-sever trasované nadzemné vzdušné 3VN vedenie 22 kV z Vranova n. T. do Hanušoviec n. T.. Obec je zásobená elektrickou energiou z jestvujúcich VN vedení 22 kV cez 4 stožiarové trafostanice rovnomerne umiestnené v zastavanom území. Trafostanice sú situované prevažne pri miestnych komunikáciách. Z trafostanice na dvore PD je napojený aj autoservis v areáli a cca 7 rodinných domov. Samostatná trafostanica je inštalovaná pri rieke Topľa a mala by slúžiť na prevádzku rozostavanej ČOV.

Energetická bilancia

Podielové zaťaženie	Pi / kVA /	súčasnosť	Pd / kVA
- Materská škola	10	0,6	6,0
- Základná škola	36	0,7	25,0
- Bývalá evanjelická škola = navrhovaná vybavenosť	14	0,5	7,0
- Zdravotné stredisko + Elektro + Kaderníctvo	17	0,5	8,5
- Obecný úrad + Hasičská zbrojnica + Knižnica + Pošta	18	0,6	10,8
- Rímsko-katolícky kostol	8	0,7	5,6
- Evanjelický kostol	10	0,7	7,0
- Evanjelická fara so spoločenskou miestnosťou	12	0,5	6,0
- Dom smútku	8	0,5	4,0
- Potraviny a rozl.tovar COOP Jednota + Pohostinstvo	16	0,6	9,6
- Kult.-spoločenská sála + Klub dôchodcov + Potraviny	18	0,6	10,8
- Potraviny GABI	8	0,5	4,0
- Vináreň v kaštieli /neprevádzkovaná/	10	0,6	6,0
- Umelecké kováčstvo v RD	10	0,5	5,0
- Autoservis na PD	16	0,5	8,0
- Rodinná farma pri RD	14	0,6	8,4
- Pestovateľská škôlka	12	0,5	6,0
- Futbalové ihrisko s tribúnou	8	0,5	4,0

- Čistiareň odpadových vôd /ČOV/	16	0,7	11,2
- Verejné osvetlenie	2	1,0	2,0
Spolu :	263		154,9

Pre 315 BJ v obci /303 BJ v rodinných domoch a 12 BJ v bytových domoch/ je maximálny súčasný odoberaný príkon z el. siete NN /pri uvažovaných súčasných 5,5 kVA na bytovú jednotku/:

$$315 \times 5,5 = 1732,5 \text{ kVA.}$$

Celkový odhadovaný súčasný príkon pre pôvodný stav v obci: $154,9 + 1732,5 = 1887,4$ kVA.

VVN a VN vedenie a transformačné stanice

Trafo stanice v obci sú stožiarové napájané vzdušnými prípojkami. VN vedenia sú prevažne vo vyhovujúcom stave. Vzhľadom na jestvujúci inštalovaný príkon transformačných staníc, počet a lokalizáciu TR je stav účelovo vyhovujúci /kapacitne nedostatočný/.

Parametre jestvujúcich transformačných staníc v k.ú. pre verejné zásobovanie v obci:

TR1 - betónová C22-2b s transformátorom 400 kVA, označenie TS1204-0001

TR2 - betónová C22-2b s transformátorom 250 kVA, označenie TS1204-0002

TR3 - oceľová do 400 kVA s transformátorom 250 kVA, označená TS1204-0003

TR4 - betónová 4-stĺpová /PD/ s predpokladaným transformátorom 250 kVA, označená TS1204-0004

Celkový predpokladaný inštalovaný príkon jestvujúcich transformačných staníc pre maloodber je 1150 kVA.

Jestvujúce transformačné stanice v k.ú. pre zásobovanie iných subjektov v obci:

TR5 - betónová 2,5-stĺpová, pre VS Starina - táto trafostanica pri rieke Topľa nie je v správe VSD.

Sekundárne rozvody

Elektrická NN sieť v obci je riešená prevažne ako vzdušná na betónových podperných stĺpoch /bodoch/. Sekundárne elektrické rozvody NN sú realizované lanami AlFe prierezu 70/11 mm², 42/7 mm², 35 mm², 25/4 mm², resp. vzdušným izolovaným kábelom 1 - AES 4x70 mm². Trasy NN rozvodov sú situované pozdĺž miestnych komunikácií, resp. cez predzahrádky rodinných domov.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie ciest a chodníkov je v súčasnosti riešené na podperných stĺpoch NN vedenia. Pôvodné svietidlá o elektrickom príkone 2x36 W boli v prevažnej miere vymenené za úsporné svietidlá LED. Verejné osvetlenie je po rekonštrukcii a je vo vyhovujúcom stave.

Návrh riešenia

Pri návrhu nových rozvojových funkcií v ÚPN /obytné výstavby, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby a technickej infraštruktúry/ na nových plochách, je potrebné v závislosti od konkrétnych podmienok zabezpečiť požadovaný príkon novými trafostanicami alebo výmenou existujúcich transformátorov s vyšším inštalovaným príkonom.

Pri návrhu nových rozvojových funkcií v ÚPN sú riešené nové NN rozvody, ktoré sa napoja na existujúce rozvody alebo na existujúce resp. navrhované trafostanice.

Riešenie ÚPN rešpektuje ochranné pásma existujúcich elektrických vedení a zariadení podľa Zákona 251/2012.

Vzhľadom na to, že ÚPN nerieši časovú postupnosť výstavby, je potrebné pri územnom konaní pred realizáciou nových rozvojových lokalít overiť výpočtom stav elektrickej siete,

ktorý objektívne posúdi navrhované riešenie konkrétnej lokality v obci z hľadiska prúdových a napäťových pomerov, kvality dodávky elektriny, umiestnenia transformačných staníc, potreby výmeny distribučných transformátorov a potrebných úprav VN a NN vedení.

V ÚPN je bilancia celkového energetického výkonu pre bytový fond vypočítaná podľa príslušnej metodiky "Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č.2" vydané SEP v roku 1983, tabuľka č.2 a č.4.. Výpočet energetickej bilancie zohľadňuje navrhovaný stav bytového fondu a občianskej vybavenosti. Pre výpočet požadovaného súčasného elektrického príkonu zo siete je použitý vzorec podľa STN 332130:

$$P_{súč.} = N \times P_{inšt.} \times \beta$$

- kde N je počet bytových jednotiek,

- $P_{inšt.}$ je celkový inštalovaný požadovaný príkon zo siete pre 1 bytovú jednotku,

- β je súčasnosc' - koeficient pre N bytových jednotiek, β je hodnota uvedená v spomínanej STN pre 1 až 100 bytových jednotiek.

LOKALITA A1:

V lokalite A1 je navrhovanou prestavbou pôvodnej budovy Domu služieb riešený 1 malopodlažný bytový dom /BD/ s kapacitou 12 BJ .

Uvažujeme byty kategórie "A" s príkonom $P_{inšt.} = 7 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 12 \times 7 \times 0,35 = 29,40 \text{ kVA}$.

Lokalita A1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete v súlade s pripraveným projektovým zámerom prestavby existujúcej budovy na bytový dom.

LOKALITA A2:

V lokalite A2 sa predpokladá v 1. etape výstavba 1 malopodlažného bytového domu /BD/ s kapacitou 12 BJ.

Uvažujeme byty kategórie "A" s príkonom $P_{inšt.} = 7 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 12 \times 7 \times 0,35 = 29,40 \text{ kVA}$.

Lokalita A2 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete v blízkosti existujúcej trafostanice TR2 /zvýšenie výkonu navrhovanou úpravou transformátora/.

LOKALITA B1 – DOPLNENIE EXISTUJÚCEJ ZÁSTAVBY RD:

Lokalita B1 nie je územne jednotná. Tvoria ju navrhované doplnené RD v celom zastavanom území obce. Predpokladá sa doplnenie výstavby cca 7 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom $P_{inšt.} = 9 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 7 \times 9 \times 0,35 = 22,05 \text{ kVA}$.

Doplnené nové RD sa navrhujú napojiť v závislosti od konkrétnej polohy z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete.

LOKALITA B2:

V lokalite B2 /hlavné rozvojové územie/ sa predpokladá výstavba cca 7 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom $P_{inšt.} = 9 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 7 \times 9 \times 0,35 = 22,05 \text{ kVA}$.

Lokalita B2 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete po realizácii navrhovanej trafostanice TR6.

LOKALITA B3:

V lokalite B3 sa predpokladá výstavba cca 3 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom $P_{inšt.} = 9 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 3 \times 9 \times 0,35 = 9,45 \text{ kVA}$.

Lokalita B3 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete, ktorá sa v tejto časti obce doplní navrhovanou trafostanicou TR6.

LOKALITA B4:

V lokalite B4 sa predpokladá výstavba cca 4 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom $P_{inšt.} = 9 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 4 \times 9 \times 0,35 = 12,60 \text{ kVA}$.

Lokalita B4 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete predĺžením existujúceho vzdušného vedenia.

LOKALITA B5:

V lokalite B5 sa predpokladá výstavba cca 4 nových samostatne stojacich RD.

Uvažujeme byty kategórie "B" s príkonom $P_{inšt.} = 9 \text{ kVA}$, koeficient $\beta = 0,35$.

Požadovaný príkon $P_n = 4 \times 9 \times 0,35 = 12,60 \text{ kVA}$.

Lokalita B5 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete.

LOKALITA C1:

V lokalite C1 na južnom okraji obce, ktorá je vymedzená pre zmiešané funkcie športu a rekreácie sa predpokladá výstavba menšieho športového ihriska, detského ihriska, altánkov so sedením a 1 objektu vybavenosti /bufet apod./, prípadne menší penzión s ubytovaním do 25 lôžok.

Požadovaný príkon $P_n = 18 \text{ kVA}$.

Lokalita C1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete v blízkosti existujúcej trafostanice TR2 /zvýšenie výkonu navrhovanou úpravou transformátora/.

LOKALITA D1:

Lokalita D1 v severovýchodnej časti obce vedľa existujúceho areálu PD je navrhovaná pre funkcie nerušiackej malotónážnej nízkokapacitnej podnikateľskej výroby. Vzhľadom na to, že nie sú určené druhy a kapacity výrobných prevádzok predpokladá sa celkový požadovaný príkon $P_n = 100 \text{ kVA}$.

Lokalita D1 sa navrhuje napojiť z existujúcej trafostanice TR4 na ploche dvora PD, ktorá sa výkonovo upraví úmerne potrebám konkrétnych výrobných prevádzok.

LOKALITA G1:

V lokalite G1 v severnej časti obce sa navrhuje zväčšenie cintorína východným smerom.

Požadovaný príkon $P_n = 3 \text{ kVA}$.

Lokalita G1 sa navrhuje napojiť na existujúci rozvod cintorína zemným káblom.

LOKALITA F1:

V lokalite F1 sa navrhuje akumulčný vodojem obce na kopci Húšťavy mimo zastavaného územia cca 200m východným smerom.

Požadovaný príkon $P_n = 5 \text{ kVA}$.

Lokalita F1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete zemným káblom trasovaným vedľa navrhovanej príjazdovej komunikácie k vodojemu.

LOKALITA H1:

Lokalita H1 je určená pre zberný dvor v súlade s pripraveným zámerom v severovýchodnej časti obce za areálom existujúceho poľnohospodárskeho dvora.

Predpokladá sa celkový požadovaný príkon $P_n = 5 \text{ kVA}$.

Lokalita H1 sa navrhuje napojiť z verejnej vzdušnej elektrickej NN siete zemným káblom. Navrhované trafostanice

Navrhovaná kiosková trafostanica *TR6 400 kVA* je riešená na okraji južnej časti obce z dôvodu navrhovaných rozvojových lokalít obytnej výstavby rodinných domov B2 a B3. Napojenie sa navrhuje izolovaným vzdušným vedením z existujúceho hlavného 22 kV VN vedenia trasovaného vo vzdialenosti cca 220 m západným smerom.

V prípade potreby zriadenia ďalších transformačných staníc TR je potrebné ich umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu. Nové distribučné TR je potrebné navrhovať čo najbližšie do centra predpokladaných odberov. Miesto osadenia nových TR a dĺžky NN vývodov z TR musia zohľadňovať požiadavky na bezpečnosť distribúcie elektriny a kvalitu napätia. Jednotlivé vývody z TR je potrebné navrhovať v závislosti od predpokladaného zaťaženia /cca do 500m/.

Rekonštrukciu existujúcich a výstavbu nových trafostaníc v návrhovom období ÚPN je potrebné realizovať v súlade s postupnosťou výstavby v k.ú. obce vzhľadom na konkrétne podmienky a požiadavky v každej lokalite výstavby.

Navrhované úpravy transformačných staníc

TR č.	Inštalovaný výkon TR v kVA	Poznámka	Inštalovaný výkon TR v kVA
Existujúci stav			Navrhovaný stav
TR1	400	Ponechať	400
TR2	250	Rekonštruovať /výmena transformátora/	400
TR3	250	Rekonštruovať /výmena transformátora/	400
TR4	250/predpokl.PD/	Rekonštruovať /výmena transformátora/	400
TR6	-	Navrhovaná kiosková	400
Spolu	1150 kVA		2000 kVA

Celkový súčasný príkon požadovaný pre novonavrhované stavby je: $P_n = 268,55$ kVA.

Celkový inštalovaný príkon všetkých trafostaníc pre maloodber v obci je $P_{inšt.} = 1150$ kVA a po realizácii navrhovaného riešenia je $P_i = 1850$ kVA. Oproti súčasnému stavu dôjde k zvýšeniu inštalovaného príkonu transformátorov o 850 kVA.

Ochranné pásma elektrických zariadení

OP elektrických vedení je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 1kV do 35kV vrátane:

- pre vodiče bez izolácie 10m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre zavesené kábelové vedenie 1m;

OP elektrických vední je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane: - 15m;

OP elektrických vední je vymedzené zvislými rovinami vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane: - 20m;

OP podzemného elektrického vedenia VN do 110kV je 1m od krajného vodiča na každú stranu;

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé látky alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prenosovej sústavy.

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

Vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi

vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať voľný pruh pozemkov- bezlesie- v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách zvislých káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.

V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

Alternatívna výroba elektrickej energie

V čase spracovania ÚPN neboli v obci evidované alternatívne druhy výroby energie. V prípade, že v návrhovom období ÚPN vzniknú požiadavky na budovanie alternatívnych zdrojov /malé vodné elektrárne, veterné elektrárne a pod./ je potrebné ich zosúladiť s podmienkami ochrany prírody a ochrany životného prostredia.

Plyn

Vedľa západnej hranice k.ú. je trasované diaľkové plynovodné potrubie VTL DN 300 PN 4,0, z ktorého je vedená odbočka do obce Vyšný Žipov do *Regulačnej stanice VTL/STL (IČ-25)* umiestenej na západnom okraji intravilánu. Odtiaľ je vybudovaný rozvod STL cez obec s pokračovaním do obce Skrabské.

Rozšírenie existujúcich odberateľov plynu a napojenie navrhovaných lokalít obytnej výstavby, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby /aj podnikateľských subjektov/ je v ÚPN riešené novými plynovodnými rozvodmi napojením na prevádzkované plynárenské zariadenia a prevádzkované plynovodné STL rozvody, ktoré sú umiestnené v blízkosti navrhovaných územných lokalít.

V riešení ÚPN sú vymedzené ochranné a bezpečnostné pásma od existujúcich plynárenských zariadení SPP - distribúcia a. s., zmysle zákona 251/2012 Z.z..

Pokyny na výstavbu a prevádzkovanie plynárenských zariadení sú stanovené v zákonných postupoch a ustanoveniach zákona 251/2012 Z.z., zákona č. 50/1976 Z.z., vyhl. MPSVaR SR č. 508/2009 Z.z., vyhl. MH SR č. 265/1999 Z.z. a príslušných STN. Postup a podmienky budúceho pripájania odberateľov, priemyselných alebo obytných zón na distribučnú sieť v správe SPP - distribúcia a.s. sa nachádzajú v schválenom prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete.

Plynifikáciu navrhovaných lokalít ako aj rozptýlených rodinných domov a ostatných objektov na voľných pozemkoch v zastavanom území je potrebné konzultovať pred spracovaním následnej projektovej dokumentácie s SPP - distribúcia a.s. RC Košice, LC Michalovce, s prevádzkovateľom plynárenských zariadení a s oddelením prípravy investícií, z hľadiska technického riešenia a hydraulického prepočtu svetlosti potrubia prípadných novonavrhovaných rozvodov a prepočtu ekonomickej efektívnosti plynofikačného projektu.

Všetky rozvojové projekty plynárenských zariadení viazané na investičný vstup SPP - distribúcia a.s. sú podmienené ich ekonomickou návratnosťou v zmysle vnútorných pravidiel SPP - distribúcia a.s..

Výpočtová potreba plynu /zohľadňuje kategórie odberateľov podľa bytového fondu/:

V ÚPN je vypočítaná potreba plynu pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet zohľadňuje navrhovaný stav bytového fondu a občianskej vybavenosti.

Priemerné špecifické potreby:

- varenie stravy	0,18 m ³ /hod.	180 m ³ /rok
- príprava TUV	0,30 m ³ /hod.	400 m ³ /rok
- vykurovanie bytov v RD	1,50 m ³ /hod.	3600 m ³ /rok
- vykurovanie bytov v BD	1,00 m ³ /hod.	1800 m ³ /rok
potreba pre b.j. v RD spolu	1,98 m ³ /hod.	4180 m ³ /rok
potreba pre b.j. v BD spolu	1,48 m ³ /hod.	2380 m ³ /rok

Uvedené hodnoty odporúča „Smernica č. 7/89 SPP š.p. Bratislava.

Potreba plynu v tis. m³/rok pre pôvodný stav /rok 2016/:

315 BJ = 303 v RD + 12 v BD

- Potreba plynu pre obyvateľov v tis. m³/rok:

Rok	pre b.j. v RD	pre b.j. v BD	spolu pre b.j.
2016	1266,54	28,56	1295,10

- Pre občiansku vybavenosť sa uvažuje s 30% potreby plynu pre obyvateľov: 388,53 tis. m³/rok

- Rekapitulácia potreby plynu pre obec Vyšný Žipov /pôvodný stav/: Rok 2016

obyvateľstvo	1295,10
vybavenosť	388,53
spolu	1683,63 tis. m ³ /rok.

Potreba plynu v tis. m³/rok pre navrhovaný stav /rok 2035/:

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá výpočtový nárast o cca 49 b.j. /25 v RD a 24 v BD/:

364 BJ = 328 v RD + 36 v BD

- Potreba plynu pre obyvateľov v tis. m³/rok:

Rok	pre b.j. v RD	pre b.j. v BD	spolu pre b.j.
2035	1371,04	85,68	1456,72

- Pre občiansku vybavenosť sa uvažuje s 30% potreby plynu pre obyvateľov: 437,02 tis. m³/rok

Rekapitulácia potreby plynu pre obec Vyšný Žipov /navrhovaný stav/: Rok 2035

obyvateľstvo	1371,04
vybavenosť	437,02
spolu	1808,06 tis. m ³ /rok.

Teplo

Prevažná väčšina objektov bývania a občianskej vybavenosti v obci je zásobovaná teplom z vlastných kotolní napojených na plyn.

Niektoré rodinné domy sekundárne využívajú doplnkové vykurovanie tuhým palivom /drevo/ lokálne s vykurovacím telesom v miestnostiach /teplovzdušný krb, sporák/ alebo centrálne s kotlom na tuhé palivo umiestneným v kotolni /v spodnej časti domu - suterén, pivnica, alebo v zníženej zadnej prízemnej časti domu - sklad/.

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá aj naďalej primárna výroba tepla v obci v plynových kotolniciach v rámci jednotlivých objektov /prevažne rodinné domy/. Nové samostatné kotolne nie sú navrhované.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru:

DOPRAVA

Letecká doprava

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú vybudované zariadenia leteckej dopravy. Riešené k.ú. sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle § 30 zákona č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve /Letecký zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods.1, písmeno a/,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1, písmeno b/,
- zariadenia ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písmeno c/,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písmeno d/.

Železničná doprava

Železničná doprava nie je trasovaná v k.ú. obce. Najbližšia zastávka pre obyvateľov obce Vyšný Žipov sa nachádza vo vzdialenosti cca 3 km v obci Čierne nad Topľou na trati 443 Prešov - Vranov n.T. - Strážske - Humenné.

Cestná doprava

Cesty I. triedy:

Nadradená cesta I. triedy č.18 Prešov – Hanušovce nad Topľou - Vranov nad Topľou je trasovaná v blízkosti západnej hranice k.ú. obce /mimo k.ú./.

Zásady riešenia ciest I. triedy:

- ÚPN obce Vyšný Žipov v zmysle riešenia nadradenej dokumentácie ÚPN VÚC Prešovského kraja rešpektuje cestu I/18 v úseku Prešov - Kapušany - Lipníky - Vranov nad Topľou - Strážske v pôvodnej trase s územnou rezervou na súbežnú trasu navrhovaného cestného prepojenia Lipníky - Ubl'a s možnosťou úprav prejazdnych úsekov na kategórie miestnych komunikácií za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky. Navrhovaná rýchlostná komunikácia I/18 Lipníky - Ubl'a je trasovaná cez západnú časť k.ú. obce.

Cesty III. triedy:

Hlavnú dopravnú kostru riešeného k.ú. Vyšný Žipov tvorí cesta III. triedy č.3608 /018216/ v trase Čierne nad Topľou - Vyšný Žipov - Skrabské. Neďaleko obce vo vzdialenosti cca 1 km juhozápadným smerom pri pravom brehu Tople sa pripája na cestu I/18. Cesta III/3608 prechádza západnou a severnou časťou zastavaného územia obce Vyšný Žipov. Na cestu

III/3608 sa v severnej časti zastavaného územia obce za areálom PD napája cesta III/3609 /018217/ v trase križovatka s III/3608 Vyšný Žipov - Petkovce.

Cesty III. triedy sú vo vyhovujúcom dopravnom a technickom stave. Niektoré líniové úseky a bodové závady ciest III. triedy si vyžadujú dopravno-technické úpravy z dôvodu dopravnej bezpečnosti. Bodové dopravné závady tvoria niektoré križovatky.

V čase spracovania ÚPN nemala Slovenská správa ciest /SSC/ v riešenom k.ú. pripravenú ani nepripravovala žiadnu investičnú aktivitu.

Zásady riešenia ciest III. triedy:

- Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 736101.
- V zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 736110;
- Rešpektovať hranice ochranného pásma mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov /účinnosť od 02.01.2015/.
- ÚPN nerieši nové rozvojové lokality vedľa ciest III. triedy. Pri realizácii nových lokalít v blízkosti ciest III. triedy je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prestretí v znení neskorších predpisov. Vymedzenie územia určeného na zastavanie musí rešpektovať takto stanovené ochranné pásma ciest a hranicu prípustnej hladiny hluku, v týchto pásmach nesmie byť umiestnená nová zástavba.

Miestne komunikácie:

Miestne komunikácie tvoria sieť, ktorá sa napája na cesty III. triedy. Niektoré a miestnych komunikácií majú neupravené a poškodené kryty. Technický stav miestnej cestnej dopravnej siete je prevažne účelovo vyhovujúci. Bodové dopravné závady tvoria niektoré križovatky.

Zásady riešenia miestnych komunikácií:

- V pôvodnom /existujúcom/ zastavanom území sú navrhované miestne dopravné komunikácie z dôvodu prepojenia existujúcich úzkych slepo ukončených komunikácií v zástavbe domov a zabezpečenia nutnej dopravnej obsluhy existujúcich funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti /hasiči, záchranná služba, odvoz smetí atď./. Navrhované komunikácie pri Petkovskom potoku je potrebné riešiť spoločne protipovodňovými úpravami potoka.
- V návrhovom období ÚPN je potrebné realizovať úpravy verejných miestnych automobilových komunikácií pre zlepšenie ich dopravných a technických parametrov.
- Nové miestne dopravné komunikácie budú riešené v navrhovaných rozvojových lokalitách výstavby.
- Dopravné napojenia navrhovaných rozvojových lokalít budú riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP.
- Šírkové usporiadanie miestnych komunikácií bude v ÚPN riešené v súlade s STN 736110.

Účelové dopravné komunikácie:

Z dôvodu posilnenia vzájomných komunikačných väzieb medzi susednými obcami v širšom regióne je navrhovaná účelová spevnená dopravná komunikácia medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topoľu, táto komunikácia je súčasne riešená aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu.

Cesta je navrhovaná ako jednopruhovú miestnu komunikáciu MOK obojsmernú s krajinami a výhybnými miestami s diaľkovým obmedzením 80-100m v kategórii C 4/30.

Hromadné garáže

V k. ú. obce Vyšný Žipov nie sú hromadné garáže vybudované.

Spevnené plochy dopravy a parkoviská

Verejné parkovacie plochy v obci sú vybudované na rôznej technickej úrovni pri zariadeniach občianskej vybavenosti a výroby. Tento stav je účelovo vyhovujúci.

Verejné parkovacie plochy pri zariadeniach občianskej vybavenosti sú vytvorené v južnej časti centra obce vedľa komunikácie v rozsahu cca 15 miest pri Kultúrnom dome, Obecnom úrade, pri potravinách COOP Jednota s pohostinstvom a pri bývalej Evanjelickej škole. Ďalšie parkovacie miesta sú vytvorené v rozsahu: 7 pri rímsko-katolíckom kostole, 10 pri evanjelickej kostole a evanjelickej fare, 6 pri MŠ a Zdravotnom stredisku, 6 pri ZŠ, 12 pri cintoríne a Dome smútku a 10 pri existujúcom futbalovom ihrisku. Pri ostatných zariadeniach obchodu a služieb sú vybudované účelové spevnené parkovacie plochy v celkovej kapacite cca 8 miest. Pri areáli poľnohospodárskeho dvora je pri komunikácii pred vstupom vytvorených cca 7 parkovacích miest.

Zásady riešenia statickej dopravy:

- V ÚPN sú navrhované parkovacie plochy v centre obce pri lokalite bytovej výstavby „A1 - Pri Petkovskom potoku Centrum“ v rozsahu cca 12 miest. V južnej časti obce pri futbalovom ihrisku sa navrhuje parkovanie pre cca 18 áut a pri vedľajšej navrhovanej lokalite „C1 - Športovo-rekreačná zóna JUH“ sú uvažuje parkovanie pre cca 7 áut. Pri plochách výroby pri lokalite „D1 - Výrobná zóna SV“ sú navrhované doplnené parkovacie plochy pre cca 7 áut.

- Existujúce verejné parkovacie plochy pri zariadeniach občianskej vybavenosti si v závislosti od konkrétnych podmienok vyžadujú celkové priestorové, dopravno-organizačné a technicko-konštrukčné úpravy pri lepšom /maximálnom/ využití existujúcich funkčných plôch, ktorými by sa zvýšil aj celkový počet parkovacích miest o cca 10% /spolu cca 5 - 8 miest/.

- Pri výstavbe nových objektov a zariadení občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby sa musia pri každom z nich vytvoriť parkoviská s kapacitou úmernou kapacite zariadenia.

- Pri realizovaní statickej dopravy /nových parkovacích miest/ v obci je potrebné dodržať podmienky v zmysle STN 736110.

Cyklistické trasy a pešie turistické trasy a chodníky

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú vybudované cyklistické trasy /chodníky/ a nie sú evidované značkové pešie turistické trasy. Pre pohyb cyklistov slúžia krajnice dopravných komunikácií.

Západne od riešeného k. ú. Vyšný Žipov sú na úpätí Slanských vrchov severojužným smerom trasované evidované cykloturistické trasy /Slanská cyklomagistrála 018/, na ktoré je možné napojenie po dopravných komunikáciách.

Zásady riešenia cyklistických trás:

- Navrhovaná účelová spevnená dopravná komunikácia medzi obcou Vyšný Žipov a Jastrabie nad Topľou bude súčasne riešená aj ako cyklotrasa spájajúca susedné obce regiónu.

- Pri realizovaní cyklistických trás je potrebné dodržať ich šírkové usporiadanie v zmysle STN 736110.

Pešie plochy a komunikácie

V obci sú v malom rozsahu vybudované pešie chodníky. Pozdĺž cesty III. triedy č.3608 je vytvorený jednostranný chodník na moste cez rieku Topľa a ojedinele sú úsekové chodníky zrealizované pozdĺž miestnych komunikácií. Pre peší pohyb slúžia prevažne krajnice ciest. Verejné pešie plochy sú v obci vytvorené prevažne ako nástupné pri objektoch občianskej vybavenosti - kultúrny dom, obecný úrad, základná škola, materská škola, kostoly, dom smútku, obchody a služby.

Zásady riešenia peších plôch chodníkov:

- V návrhovom období ÚPN je v zastavanom území potrebné budovať pešie chodníky vedľa ciest III. triedy a pešie minimálne jednostranné chodníky vedľa existujúcich miestnych dopravných komunikácií všade tam, kde to územno-priestorové podmienky umožňujú.
- Pri realizácii navrhovaných rozvojových lokalít budú nové /navrhované/ dopravné komunikácie riešené s minimálne jednostrannými pešími spevnenými chodníkmi.
- Pri realizovaní peších chodníkov je potrebné dodržať ich šírkové usporiadanie v zmysle STN 736110.

Areály a technické zariadenia dopravy

V k. ú. obce Vyšný Žipov sa nenachádzajú areály ani technické zariadenia dopravy.

Prepravné vzťahy a objemy jednotlivých druhov dopravy

Cesty III. triedy v k.ú obce Vyšný Žipov sú vzhľadom na svoju dopravne odklonenú polohu v regióne zaťažené nízkou frekvenciou osobnej a nákladnej automobilovej dopravy.

Systém hromadnej dopravy

Autobusová doprava

Hromadná autobusová doprava v k.ú. obce premáva po ceste III/3608 s pokračovaním do obcí Skrabské a Petkovce. Je zabezpečená autobusmi SAD. V obci sú 3 autobusové zastávky - pri Základnej škole, v centre obce a v severnej časti obce pri odbočke na Petkovce. Mimo k.ú. za mostom cez rieku Topľa je pri križovatke s nadradenou cestou I/18 umiestnená autobusová zastávka medzimestskej dopravy /Vranov n .T. - Hanušovce n.T. - Prešov/. Miesta zastávok SAD sú vyhovujúco umiestnené

Zásady riešenia zastávok autobusovej dopravy:

- Zastávky SAD je potrebné šírko upraviť tak, aby umožnili bezpečné zastavenie autobusov vedľa komunikácie.
- Zastávkové prístrešky je potrebné primerane architektonicky zjednotiť. Potrebné je doplnenie prechodov pre chodcov na miestach zastávok.
- V grafickej časti ÚPN sú vyznačené zastávky autobusovej dopravy a vyznačená ich pešiu dostupnosť.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo cesty I. triedy je 50 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia obce.

Ochranné pásmo cesty III. triedy je 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia obce.

Hlukové pomery

Hlučnosť na cestách III. triedy je priaznivo nízka vzhľadom malú frekvenciu dopravy, čo je podmienené ich sekundárnym dopravným významom a odklonením od hlavných dopravných automobilových trás v regióne /cesta I/18/. Ďalším pozitívnym faktorom z hľadiska hlučnosti je, že obec je dopravne prejazdná len pre 2 dopravne koncové obce Skrabské a Petkovce.

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá znižovanie celkovej hlučnosti vzhľadom na postupné zlepšovanie technických parametrov motorových vozidiel.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií:

Územie v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria na hranici Hanušovskej a Merníckej pahorkatiny v širšom okolí riešenej obce predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor. Kotliny a údolia sú v prevažnej miere postihnuté lokálnymi zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií, vrcholové oblasti sú naopak atakované diaľkovým prenosom emisií. Relatívnu homogénnosť územia narušujú priestory kumulácie zdrojov a činností spôsobujúcich znečistenie ovzdušia (priemyselné plochy, koncentrácia dopravy a pod.). Najvýznamnejšie sa na znečistení ovzdušia (emisie NO_x, CO, SO₂, sekundárna prašnosť) v záujmovom území podieľajú stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia (priemysel a tepelné hospodárstvo).

Obec Vyšný Žipov má vzhľadom na polohu v prírodnom prostredí vyhovujúci stav z hľadiska znečistenia ovzdušia. Negatívny vplyv majú len miestne zdroje - poľnohospodársky dvor v k.ú. obce.

Spravovateľom ÚPN nie sú známe žiadne merania prašnosti v k.ú. obce.

2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania:

Obec má rozostavanú a nedobudovanú verejnú kanalizáciu. V čase spracovania ÚPN boli čiastočne zrealizované rozvody tlakovej kanalizácie a *Rozostavaná ČOV (IČ-24)* v západnej časti k.ú. pri rieke Topľa.

Po posúdení už doteraz spracovaných dokumentácií a zrealizovaných častí kanalizačných rozvodov rieši ÚPN dobudovanie rozostavanej kanalizačnej sústavy v obci pri využití už vybudovaných kanalizačných sietí pokiaľ to technické a územné podmienky umožňujú vzhľadom na aktuálne miestne podmienky v obci /spádovanie odkanalizovaných území, technický stav zabudovaných rozvodov, polohu ČOV, navrhovanú trasu cesty I/18 atď./.. Dobudujú sa kanalizačné rozvody vrátane potrebných technických a technologických zariadení /potrebné prečerpávanie atď./..

Existujúca rozostavaná ČOV sa využije. Potrebné je odborné prehodnotenie pôvodne navrhovanej technológie ČOV v následnej projektovej dokumentácii vzhľadom na aktuálne podmienky v obci a na technologický vývoj zariadení.

V ÚPN obce sú v navrhovaných rozvojových lokalitách výstavby navrhované nové kanalizačné rozvody, ktoré sa napoja na existujúcu dobudovanú kanalizačnú sústavu.

Množstvo splaškových vôd v obci je úmerné dennej potrebe pitnej vody.

Pôvodný stav:

Počet obyvateľov - 1216:

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmax} = (Q_{do} + Q_{dv}) \times k_{hmax} = (3,57 + 0,04) \times 3,0 = 4,23 \times 3,0 = 10,83 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmin} = (Q_{do} + Q_{dv}) \times k_{hmin} = 10,22 \times 0,6 = 2,17 \text{ l.s}^{-1}$$

Produkcia znečistenia:

$$BSK_5 = 60 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$CHSK = 120 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$NL = 55 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

Navrhovaný stav:

Počet obyvateľov /výpočtový/ - 1383:

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmax} = (Q_{do} + Q_{dr} + Q_{dp} + Q_{dv}) \times k_{hmax} = (4,10 + 0,04 + 0,02 + 0,07) \times 3,0 = 4,23 \times 3,0 = 12,69 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových vôd:

$$Q_{hmin} = (Q_{do} + Q_{dr} + Q_{dp} + Q_{dv}) \times k_{hmin} = 4,23 \times 0,6 = 2,54 \text{ l.s}^{-1}$$

Produkcia znečistenia:

$$BSK_5 = 60 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$CHSK = 120 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

$$NL = 55 \text{ g.ob}^{-1}.\text{d}^{-1}$$

3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi:

Nakladanie s odpadmi v obci sa riadi „Programu odpadového hospodárstva obce Vyšný Žipov“. Je riešené prostredníctvom firmy FURA s.r.o. Rozhanovce. Komunálny odpad občania umiestňujú do Kuka nádob. Ďalší odpad sa separuje do vriec. V obci sú umiestnené veľkokapacitné kontajnery.

V čase spracovania ÚPN bol v zmysle údajov poskytnutých Obecným úradom objem vyvezeného komunálneho odpadu v obci v rozsahu cca 186 ton/rok. V ďalších rokoch sa v návrhovom období ÚPN predpokladajú približne zhodné množstvá produkovaného odpadu - cca 150 ton za rok. V návrhovom období ÚPN je potrebné vykonávať zber triedeného komunálneho odpadu pre zložky povinné zo zákona o odpadoch.

V severnej a západnej časti k.ú. obce sú v zmysle vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované 4 skládky odpadov /upravené - prekrytie, terénne úpravy a pod./. Určené lokality sú umiestnené na rôznych miestach. Nemajú charakter skládok, ale sú to pôvodne viac znečistené neupravené plochy, ktoré boli v predchádzajúcom období priebežne čistené a kultivované.

Obec v čase spracovania ÚPN pripravovala vybudovanie *Navrhovaného zberného dvora (IČ-28)* v súlade so spracovanou a schválenou projektovou dokumentáciou pri severovýchodnej časti obce za areálom PD vedľa Petkovského potoka v lokalite „H1 - Zberný dvor za areálom PD SV“.

4. Hluk a vibrácie (zdroje , intenzita):

Hlučnosť na ceste III. triedy je priaznivo nízka vzhľadom malú frekvenciu dopravy, čo je podmienené sekundárnym dopravným významom tejto komunikácie daným jej odklonením od hlavných dopravných automobilových trás v regióne /cesta I/18/ a jej dopravnou prejazdnosťou len pre 2 koncové obce Skrabské a Petkovce.

V obci je umiestnený areál poľnohospodárskeho dvora, ktorý sa zameriava prevažne na živočíšnu výrobu - chov dobytka. V areáli sú umiestnené aj menšie prevádzky výroby a výrobných služieb. Vzhľadom na svoju polohu v blízkosti obytnej zástavby je celý areál PD možným potenciálnym lokálnym zdrojom hlučnosti.

V návrhovom období ÚPN sa predpokladá znižovanie celkovej hlučnosti vzhľadom na postupné zlepšovanie technických parametrov motorových vozidiel.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita):

Z hľadiska prognózy /podľa atlasu krajiny SR/ patrí prevažná časť k.ú. obce Vyšný Žipov do kategórie nízkeho radónového rizika z geologického podložia /objemová aktivita R_n v pôvodnom vzduchu v kBq/m³/.

Pre k.ú. obce Vyšný Žipov je udávaná makroseizmická intenzita /°MSK-64/ v hodnote 6. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je v rozsahu hodnôt 1,00-1,29 m.s⁻².

6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny):

V Návrhu sa nepredpokladajú výrazné terénne úpravy ani zásahy do krajiny.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešeným územím územného plánu je celé katastrálne územie obce Vyšný Žipov. Hranica katastrálneho územia obce Vyšný Žipov je súčasne aj hranicou riešeného územia ÚPN obce Vyšný Žipov. Takto vymedzené územie bude riešené v grafickej časti dokumentácie v mierke M 1:5000 a M 1:2000 /hlavné výkresy/.

Veľkosť riešeného administratívneho /katastrálneho/ územia obce Vyšný Žipov je 9326151 m² /932,62ha/.

Ťažiskové záujmy obce sú koncentrované prevažne v priestore zastavaného územia obce Vyšný Žipov.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia

Geológia

Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov z hľadiska geologickej stavby charakterizuje obdobie vrchná krieda v paleogéne vnútorných Karpát tvorené pieskovecami a vápenitými ílovcami /flyš/.

Hydrogeológia

Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov prevažne spadá do hlavného hydrogeologického regiónu 110 paleogén Nízkych Beskýd v povodí Tople, ktorý charakterizuje určujúci typ puklinovej priepustnosti.

Radónové riziko a seizmicita

Z hľadiska prognózy /podľa atlasu krajiny SR/ patrí prevažná časť k.ú obce Vyšný Žipov do kategórie nízkeho radónového rizika z geologického podložia /objemová aktivita R_n v pôvodnom vzduchu v kBq/m³/.

Pre k.ú. obce Vyšný Žipov je udávaná makroseizmická intenzita /°MSK-64/ v hodnote 6. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je v rozsahu hodnôt 1,00-1,29 m.s⁻².

Hydrológia

Riešené k.ú. Vyšný Žipov patrí do povodia rieky Topľa. Obcou preteká Petkovský potok, ktorý sa z ľavej strany vlieva do rieky Topľa v západnej časti k.ú. cca 230 m od zastavaného územia.

Geomorfológia

Obec Vyšný Žipov a jej chotár sa nachádza v nadmorskej výške od 140 do 297 m n.m.. V strede obce je nadmorská výška 155 m n.m.. Obec sa rozprestiera v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria v časti, kde hraničí Hanušovská pahorkatina s Mernickou pahorkatinou.

Západná časť k.ú. pozdĺž rieky Topľa má rovinný charakter, východná časť má členitejší reliéf tvorený nízkymi prevažne zalesnenými pahorkami. Zastavané územie obce je umiestnené v západnej prevažne rovinatej časti k.ú..

2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Riešené k.ú. obce Vyšný Žipov spadá do teplej klimatickej oblasti s priemerne 50 a viac letných dní za rok /s denným maximom teploty vzduchu nad 25 stupňov Celzia/, okrsok T7 teplý mierne vlhký s chladnou zimou.

Základné klimatické charakteristiky:

- priemerná ročná teplota vzduchu: 8-9°C,
- trvanie vykurovacieho obdobia: cca 220 dní,
- priemerný ročný úhrn zrážok: 600-700 mm,
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou: 60-80 dní,

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia:

Územie v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria na hranici Hanušovskej a Mernickej pahorkatiny v širšom okolí riešenej obce predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor. Kotliny a údolia sú v prevažnej miere postihnuté lokálnymi zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií, vrcholové

oblasti sú naopak atakované diaľkovým prenosom emisií. Relatívnu homogénnosť územia narušajú priestory kumulácie zdrojov a činností spôsobujúcich znečistenie ovzdušia (priemyselné plochy, koncentrácia dopravy a pod.). Najvýznamnejšie sa na znečistení ovzdušia (emisie NO_x, CO, SO₂, sekundárna prašnosť) v záujmovom území podieľajú stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia (priemysel a tepelné hospodárstvo).

Obec Vyšný Žipov má vzhľadom na polohu v prírodnom prostredí vyhovujúci stav z hľadiska znečistenia ovzdušia. Negatívny vplyv majú len miestne zdroje - poľnohospodársky dvor v k.ú. obce.

4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita chemické zloženie), vodohospodársky chránené územie, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd:

Vodné toky

Obec Vyšný Žipov z hydrologického hľadiska spadá do základného povodia rieky Topľa pretekajúcej pozdĺž západnej hranice k.ú. severojužným smerom a do čiastkového povodia miestnych potokov - Petkovského jarka a potoka Jastrabie, ktoré sú jej ľavostrannými prítokmi.

V správe SVP, š. p. sú toky Topľa, Petkovský jarok, bezmenný ľavostranný prítok Petkovského jarka v rkm zaústenia cca 1,650 s prítokmi /rkm zaústenia cca 0,400; 0,700; a 1,100/ a potok Jastrabie. V zmysle vyhlášky ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z.z. je vodný tok Topľa zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov.

Obec Vyšný Žipov na úseku vodného toku Topľa rkm 37,000 - 38,500 bola zaradená do geografickej oblasti s výskytom potenciálne významného protipovodňového rizika, pre ktoré sa spracovali mapy protipovodňového ohrozenia /MPO/ a mapy protipovodňového rizika /MPR/. Na základe týchto máp bude určený rozsah inundačného územia rieky Topľa, z čoho plynú aj obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Vo výkresovej časti ÚPN sú vyznačené záplavové čiary zobrazené na mapách protipovodňového ohrozenia.

Pre ostatné vodné toky pretekajúce v k.ú. Vyšný Žipov nebol v čase spracovania ÚPN orgánom štátnej vodnej správy určený rozsah inundačného územia v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov /vodný zákon/ § 46. Ak nie je určené inundačné územie, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie z minuloročných povodní. ÚPN navrhuje rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby.

Organizácia SVP, š. p. participovala na vypracovaní prvého plánu manažmentu povodňového rizika povodia Bodrogu, ktorý obsahuje opatrenia na zníženie nepriaznivých následkov záplav. V geografickej oblasti Vyšný Žipov na vodnom toku Topľa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje *ľavostranná ochranná hrádza* v rkm 37,300 - 39,000 v dĺžke 1200 m s ohradzovaním pravého brehu Petkovského jarka. V riešení ÚPN je lokalita určená ako „I1 - Ochranná hrádza na rieke Topľa“.

Pre výkon správy vodných tokov je potrebné ponechať v zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodohospodársky

významných tokov voľný pás šírky 10m a pozdĺž drobného vodného toku manipulačný pás šírky 5 m.

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov je potrebné zabezpečiť ochranu územia pred prietokom Q100-ročnej veľkej vody. Pred realizáciou úprav tokov je potrebné posúdiť prietochné profily výpočtom na základe hydrologických údajov, ktoré sa musia vyžiadať od HMÚ Bratislava, pobočka Košice.

Vodný potenciál územia a ochrana zdrojov

Miestny lokálny *Vodný zdroj PD /studňa/ (IČ-21)* a *Vodojem PD (IČ-22)* sú umiestnené pri severovýchodnom okraji areálu poľnohospodárskeho družstva /dvor PD/ Vyšný Žipov vedľa Petkovského potoka mimo zastavaného územia obce.

Zdravotné stredisko a Materská škola sú zásobované pitnou vodou zo zdroja-studne cez akumuláciu vodojem. V záujme ochrany zdravia je potrebné priestorovo chrániť tieto zariadenia a rešpektovať ich ochranné pásma.

5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd:

Prevažnú časť riešeného územia tvoria kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové zo zvetraním pieskovcovo – ílovcových hornín. Ľavú stranu Petkovského potoka pri vtoku do Tople tvoria pôdy pseudogleje nasýtené z polygenetických hĺn, sprievodné čiernice glejové prekryté.

V návrhovom období ÚPN je potrebné rozvíjať ďalšiu zástavbu mimo súčasného zastavaného územia len v nevyhnutnom rozsahu v súlade s už pripravenými a realizovanými zámermi a ďalej na pôde obce zahrnúť do zastavaného územia, ktorého hranice boli stanovené k 1.1.1990 v zmysle schválených nasledujúcich úprav zastavaného územia. Na plochách mimo zastavaného územia sú to lokality súvisiace s územím obce na jej okrajových častiach. Každá nová výstavba na celom území obce je podmienená odhrnutím vrchnej časti pôdy do hĺbky cca 25 cm. Táto pôda sa využije pri rekultivácii neplodných plôch alebo okolia iných stavieb.

V ÚPN je potrebné dodržať príslušné ustanovenia zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č.220/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších predpisov.

Problematika pôdy s určením návrhových opatrení je komplexne riešená v časti „A.2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely“.

6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov:

Fauna

Územie v severnom cípe Toplianskej nivy pod úpäťm Beskydského predhoria na hranici Hanušovskej a Mernickej pahorkatiny v širšom okolí sú domovom viacerých druhov voľne žijúcej zveri. Žije tu jelen obyčajný, srnec hôrny a sviňa divá. Z predátorov sa tu sporadicky objaví vlk a rys ostrovid. Medzi stále druhy tu žijúcich predátorov patrí liška obyčajná, mačka divá, jazvec, kuna lesná /vzácne aj kuna skalná/, lasica hranostaj, lasica obyčajná a tchor hnedý. Existuje predpoklad, že sa tu zdržiava aj psík medvedíkovitý. Z hlodavcov tu majú

svoj domov ryšavka, hraboš, plch obyčajný, plšík lieskový, veverica lesná a zajac poľný. Hmyzožravce sú zastúpené piskorom obyčajným, piskorom malým i oboma druhmi dulovníc. Pestrú paletu tu žijúcich druhov tvorí vtáctvo. Z najvýznamnejších bol zistený výskyt orla skalného, orla krikl'ávého, sokola rároha, sokola myšiaka, jastraba veľkého, jastraba malého, včelára obyčajného, myšiaka obyčajného a myšiaka severného. Zo sov tu žije sova dlhochvostá, sova obyčajná, myšiarka obyčajná, výr skalný a kuvik obyčajný. Z ostatných druhov vtákov charakteristických i pre širšie geografické územie sa tu vyskytuje jariabok hôrny, drozdy /plavý, čierny/ d'atle, sýkorky, penice, mucháriký a kolibiariky. Prebývajú tu aj sojky a v posledných rokoch aj bažanty. Početne sú tu zastúpené havranovité druhy napr. vrana obyčajná, šedivka, havran čierny, zalietava tu i kavka obyčajná a častý je výskyt krkavca čierneho.

Flóra

Horské kopce i nižšie položené pahorky sú zastúpené množstvami prírodných druhov, lesných drevín a kriačín. Pestrá je vegetácia pasienkov, lúk a polí. Niektoré z rastlinných druhov sú chránené zákonom. Dominantným a prevládajúcim druhom lesných porastov je buk. V bukových porastoch sa ojedinele vyskytujú aj iné listnáče – najčastejšie hrab, javor, jaseň a na vlhkých miestach rakyta a osika. Okolo potokov a horských močiarov rastie tiež vrba, jelša lepkavá a breza biela. V krovinatých porastoch prevládajú zob vtáci, hloh, trnka, svíb, lieska, ruža šípová, malina lesná a ostružina.

7. Krajinná – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Krajinno-estetické hodnoty územia

V scenérii krajiny obce Vyšný Žipov dominujú masívne kopce Slanských vrchov pokryté lesnými porastami, ktoré sú v kontraste s mennej členitým reliéfom nivy rieky Topľa. V úpätnej časti východná strana k.ú. je komplex lesných porastov v dotyku s plochami trvalo trávnatých porastov, ktorú dotvárajú prirodzené brehové porasty, sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby drevín okolo komunikácií (stromoradia), ovocné dreviny v sadoch rodinných domov a dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území obce.

Základnou výtvarnou hodnotou prostredia je celkový urbanistický výraz vidieckeho sídla v prírodnom prostredí s prijateľnou mierkou objektov pri začlenení solitérnych duchovných budov /kostoly/ do celkovej priestorovej urbanistickej kompozície obce.

Katastrálne územie obce Vyšný Žipov nepatrí medzi územia určené pre širší cestovný ruch. Rekreačný potenciál územia obce je vhodný pre krátkodobú miestnu rekreáciu s celoročným využitím s hlavnými druhmi rekreačných činností: turistika, rybárstvo, poľovníctvo. Obyvatelia regiónu radi navštevujú blízke Slanské vrchy /turistika, cykloturistika, v menšom rozsahu lyžovanie/. Cez k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú trasované značkové turistické pešie a cyklistické trasy. V k.ú. obce nie sú umiestnené rekreačné zariadenia.

Ohraná krajiny vychádza hlavne z tradícií a (overených) zaužívaných spôsobov využívania poľnohospodárskej pôdy a lesov.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáacie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000) chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny):

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v súvislosti so zákonom OPaK nachádzajú resp. do neho zasahujú:

Chránené územia národnej siete:

- **Prírodná pamiatka PP Žipovské rameno /PP5/** (vyhlásená v roku 1990, výmera 22724 m²) – zvyšok mŕtveho ramena Topľa so zachovanými brehovými porastami. Na jej území platí 5. stupeň územnej ochrany a po jej obvode je určené ochranné pásmo - pás územia o šírke 60 m, na ktorom platí 3. stupeň územnej ochrany podľa § 17 ods. 8 zákona OPaK.

V blízkosti severozápadnej časti obce medzi zástavbou rodinných domov a riekou Topľa sa nachádza pozostatok pôvodného koryta rieky Topľa – mŕtve rameno rieky Topľa s pôvodnou pobrežnou vegetáciou a vodnými druhmi rastlín. Mŕtve rameno je vhodným prostredím pre liahnutie sa obojživelníkov – skokanov, ropúch a kuniek.

Chránené územia európskej siete chránených území / NATURA 2000:

- Nie sú v k.ú. vymedzené.

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov sú ŠOP SR evidované prírodné biotopy európskeho a národného významu:

Biotopy európskeho významu:

- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy;
- nížinné a podhorské kosné lúky;

Biotopy národného významu:

- dubovo-hrabové lesy karpatské;
- mezofilné pasienky a spásané lúky.

Realizácia zásahov, ktoré môžu poškodiť alebo zničiť biotop európskeho alebo národného významu, podlieha z hľadiska ochrany záujmov prírody vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny - obvodného úradu životného prostredia podľa § 6 zákona OPaK. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nie sú vykreslené v ÚPN z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí a stavebnom povolení a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia podľa § 9 ods. 1, písm. b/ alebo c/ zákona OPaK.

Chránené parky a chránené stromy

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú evidované chránené parky ani chránené stromy.

Územný systém ekologickej stability

KÚ Zámotov je súčasťou územia, ktoré rieši Regionálny územný systém ekologickej stability spracovaný ako súčasť VÚC Prešovský kraj. Územný systém ekologickej stability rieši celoplošnú ochranu územia, v ktorej je vyčlenený systém navzájom súvisiacich prírodných prvkov, biocentrá, biokoridory, interakčné prvky.

Biocentrá sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentrá.

Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES

Katastrálne územie Vyšný Žipov je súčasťou územia, ktoré rieši Regionálny územný systém ekologickej stability spracovaný ako súčasť VÚC Prešovský kraj. Územný systém ekologickej stability rieši celoplošnú ochranu územia, v ktorej je vyčlenený systém navzájom súvisiacich prírodných prvkov, biocentrá, biokoridory, interakčné prvky.

Biocentrá sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentrá.

Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Regionálne prvky ÚSES

Podľa Generelu NÚSES a ÚPN VÚC Prešovského kraja (2009) sa v k.ú. obce Vyšný Žipov nachádzajú alebo do neho zasahujú prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni:

- **RBc Úsek Tople od Žipova po Sol' /RBc27/** - vrbvo-topoľové brehové porasty s výskytom chránenej a ohrozenej fauny;
- **RBk Topľa /RBk34/** - vrbvo-topoľové a vrbvo-jelšové brehové porasty, aluviálne lúky s výskytom chránenej a ohrozenej fauny a flóry.

Miestne prvky územného systému ekologickej stability - MÚSES

V k.ú. obce Vyšný Žipov sa nachádzajú miestne biokoridory hydricko-terestrické. Ďalšími významnými prvkami ekologickej stability sú porasty rozptýlenej mimo lesnej zelene, najmä v okolí ciest, vodných tokov, terénnych strží, ktoré je potrebné v maximálnej možnej miere chrániť.

Miestne biokoridory (hydricko-terestrické):

- „**Petkovský potok**“ (MBK-1) - Preteká cez severovýchodnú časť k.ú. a ďalej cez zastavané územie a centrum obce západným smerom a v západnej časti k.ú. sa vlieva do rieky Topľa ako jej ľavostranný prítok.
- „**Ľavostranný prítok Petkovského potoka - Húšťavy**“ (MBK-2) - Preteká dolinou pod pahorkami vo východnej časti k.ú. a do Petkovského Potoka sa vlieva pri okraji východnej časti zastavaného územia.
- „**Pravostranný prítok potoka Húšťavy - Krajná hora**“ (MBK-3) - Kratší potôčik prameniáci a pretekajúci pod pahorkami v severovýchodnej časti k.ú..
- „**Pravostranný prítok potoka Húšťavy - Dlhá hora**“ (MBK-4) - Kratší potôčik prameniáci a pretekajúci pod pahorkami vo východnej časti k.ú..
- „**Pravostranný prítok potoka Húšťavy - Stavenec**“ (MBK-5) - Kratší potôčik prameniáci a pretekajúci pod pahorkami vo východnej časti k.ú..
- „**Potok Jastrabie**“ (MBK-6) - Vyteká z pahorkov v južnej časti k.ú. južným smerom do k.ú. Jastrabie nad Topľou.

Ďalšími významnými prvkami ekologickej stability sú porasty rozptýlenej mimo lesnej zelene, najmä v okolí ciest, vodných tokov, terénnych strží, ktoré je potrebné v maximálnej možnej miere chrániť.

9. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi):

Demografická charakteristika

Z hľadiska tempa rastu obyvateľstva patrí obec Vyšný Žipov v dlhodobom období k rastúcim sídlam, v poslednom období stagnujúcim s miernym nárastom obyvateľstva:

Rok	1930	1940	1948	1961	1970	1980	1991	1995	2004	2011
2015										
Počet obyvateľov	523	607	581	798	917	-	1138	1182	1206	1205
1216										

Index rastu 2015/1991 = 1,06 /stagnácia/

Hlavné demografické údaje obce Vyšný Žipov k 21. máju 2011 podľa oficiálnych štatistických údajov:

Počet obyvateľov: 1205

Podľa pohlavia:

- muži: 611

- ženy: 594

Podľa veku:

- predproduktívny vek - deti /-14/: 194 = 16,10 %

- produktívny vek: 883 = 73,28 %

- poproduktívny vek /+65/: 128 = 10,62 %

Na základe uvedených štatistických údajov možno konštatovať, že vekové zloženie obyvateľstva je priaznivé. Index starnutia populácie je $I = P(+65) : P(-14) \times 100 = 65,98$. Vypočítaný index nám udáva, že ide o progresívny typ populácie, kde predproduktívne obyvateľstvo má výraznú prevahu oproti poproduktívnemu obyvateľstvu.

Podľa oficiálnych aktuálnych údajov /09-2015/ zverejnených na webovej stránke obce bol stav 1216 obyvateľov, čo je pozitívny mierny nárast.

Demografická prognóza

Vzhľadom na progresívny typ populácie, sociálne zloženie obyvateľstva a dobrú polohu obce v regióne sa predpokladá v návrhovom období územného plánu mierny nárast počtu obyvateľov. Táto prognóza je posilnená čiastočným podielom rómskeho obyvateľstva z celkového počtu obyvateľov obce /cca 12%/.

Pri predpokladanej obľožnosti 3,80 obyv./BJ a výstavbe cca 12 až 24 nových BJ v bytových domoch a cca 25 nových BJ v rodinných domoch /spolu: stav+návrh = 315+49 = 364 BJ/ je predpokladaný demografický vývoj v obci:

Rok	2015	2035
Počet obyvateľov	1216	1383

Index rastu 2035/2015 = 1,14 /mierny nárast/.

EKONOMICKÁ AKTIVITA

V roku 2011 bolo ekonomicky aktívnych 591 obyvateľov, z toho odchádzajúcich za prácou bolo 413 osôb. Celkovo tvorilo ekonomicky aktívne obyvateľstvo 66,93 % z obyvateľstva v produktívnom veku. Z ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovalo v primárnom sektore 35, v sekundárnom sektore 208 a v terciárnom sektore 301 osôb.

Vzhľadom na stagnujúci ekonomický vývoj v regióne v posledných rokoch (2011-2015) sú tieto údaje s menšími zmenami rámcovo aktuálne aj v období spracovania ÚPN.

Ťažiskové výrobné prevádzky, zariadenia administratívy, obchodu, služieb, zdravotníctva a školstva z hľadiska zamestnanosti obyvateľov obce v dosahu dennej dochádzky sú umiestnené v blízkych mestách Vranov n.T., Hanušovce n. T. a Prešov. Niektorí obyvatelia obce odchádzajú za prácou mimo územia regiónu a štátu.

Zamestnanosť v obci vytvárajú školské zariadenia (ZŠ, MŠ), verejná správa (Obecný úrad), zdravotné stredisko, prevádzky obchodu, prevádzky výrobných a nevýrobných služieb, poľnohospodárka výroba (PD), samostatne hospodáriaci roľníci a pod.

V návrhovom období ÚPN sa nepredpokladajú zásadné zmeny z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľstva. Pozitívne môže ovplyvniť tento stav realizácia nových výrobných zámerov v ťažiskových centrách regiónu.

BYTOVÝ FOND

Charakteristika existujúceho bytového fondu

Byty sú sústredené prevažne v rodinných domoch /RD/. V obci sú vybudované 2 malopodlažné /3-podlažné/ bytové domy /BD/ v 2 lokalitách - na okraji vstupnej západnej časti obce pri ceste III. triedy a v juhozápadnej časti obce na okraji zástavby rodinných domov. V každom BD je umiestnených 6 bytových jednotiek /BJ/.

Väčšina obývaných domov /RD a BD/ bola postavená v krátkom období po 2. svetovej vojne a v nedávnom období 60-tych až 90-tych rokov 20. storočia. Sú prevažne v dobrom alebo vyhovujúcom stavebno-technickom stave. V štruktúre bytového fondu podľa materiálov nosných múrov prevládajú budovy murované z keramických a pórobetónových tvaroviek prípadne kombinované s kameňom.

Na základe zistených údajov bol stav bytového fondu v obci nasledovný:

- Rodinné domy: 259 obývaných + 1 /ev. fara/ + 43 neobývaných = 303 BJ
- Bytové domy: 12 BJ.

Priemerná obložnosť

Pri počte 1216 obyvateľov na 315 bytových jednotiek /BJ/ bola v čase spracovania ÚPN obložnosť 3,86 obyv./BJ. Vzhľadom na demografické zloženie obce, celkové prognózy vývoja osídlenia v regióne a vyšší počet neobývaných domov sa predpokladá v návrhovom období územného plánu približné zachovanie pôvodnej obložnosti v úrovni 3,80 obyv./BJ.

Potreba bytov, návrh novej výstavby, rozvoj a modernizácia bytového fondu, sociálne bývanie

Potreba bytov, dopyt po bytovom fonde:

Na základe zisťovania na Obecnom úrade bol v čase spracovania ÚPN evidovaný dopyt prevažne po pozemkoch v obci pre výstavbu rodinných domov.

Návrh vývoja bytového fondu:

Bytové domy:

V ÚPN sú riešené plochy pre nové malopodlažné /do 3.NP/ bytové domy v 2 lokalitách - v centre obce prestavbou budovy pôvodného nevyužívaného domu služieb /cca 12 BJ/ a v južnej časti obce voľnej plochy na okraji zastavaného územia obce /do cca 12 BJ/.

Rodinné domy:

Rozvoj plôch pre funkciu bývania v rodinných domoch je v ÚPN riešený na voľných plochách po obvode existujúcej urbanistickej štruktúry obce hlavne východným smerom a v menšom rozsahu južným a severným smerom. V zastavanom území obce je potrebné využiť všetky voľné nezastavané pozemky /medzery/ v zástavbe rodinných domov pokiaľ to územno-priestorové pomery umožňujú. Existujúce nevyužívané rodinné domy v obci tvoria vhodný potenciál pre prestavbu.

Predpokladané kapacity vývoja bytového fondu:

Na základe súčasného počtu obyvateľov, demografickej skladby, očakávaných trendov a polohy v urbanistickej štruktúre regiónu sa rozvoj výstavby v návrhovom období ÚPN plánu predpokladá v rozsahu do cca 49 BJ.

- Z toho v rodinných domoch: cca 25 BJ,

- Z toho v bytových domoch: cca 24 BJ.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská:

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej ÚZPF) v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej NKP) sú v k.ú. obce Vyšný Žipov evidované nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

1. Kostol (*IČ-6*) – č. ÚZPF – 4752/1, parc. č. KN-C 423 – neskorobarokový rímskokatolícky kostol Mena Panny Márie z 1. polovice 18. storočia, so zmenami v roku 1945, po roku 1999 prebehla obnova fasády. Jednoduchá obdĺžniková loď s polygonálnym zakončením presbytéria s valenou klenbou s lunetami. Na severnej strane je situovaná sakristia, na západe vstavaná veža s novou ihlanovou strechou. Vstupný portál s profilovanou kamennou šambránou má na čelnej rímse štylizovanú mušľu.

2. Kaštieľ (*IČ-13*) – č. ÚZPF – 403/1, parc. č. KN-C 22/2 – klasicistická kúria z 1. polovice 19. storočia, po roku 1993 čiastočná obnova. Je to jednopodlažná budova s poschodovým stredným rizalitom. Architektonické riešenie stavby svedčí o užších vzťahoch ku košickému klasicizmu /staviteľ Belaagh/.

3. Hrob s náhrobkom (*IČ-10*) – č. ÚZPF – 4728/1, parc. č. KN-C 41/1 – hrob Eduarda Bujanoviča /*1777+1855/, zvaného Telek, náhrobok v romantizujúcom slohu z roku 1855.

4. Sídliisko (*IČ-17*) – č. ÚZPF – 4782/1 – viackultúrne sídlisko v intraviláne obce z obdobia praveku, mladšej doby kamennej, doby bronzovej, staršej doby železnej a stredoveku.

Na ploche národných kultúrnych pamiatok je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 27 a § 32 pamiatkového zákona. Kultúrne pamiatky sa vyznačia v grafickej časti ÚPN vhodnou grafickou značkou.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku /najstaršia písomná zmienka k roku 1321/. Intravilán obce je polykultúrnym strediskom, ktoré predstavuje NKP Sídliisko, č. ÚZPZ 4782/1:

- záhrada domu č. 141 (*a*) - nálezy z obdobia praveku,

- záhrada J. Hudáka /č.d. 248?/ (*b*) - nálezy zo staršej doby železnej a stredoveku,

- medzi cestou a domom M. Pališina /č.d. 184?/ (*c*) - nálezy z doby bronzovej,

- stavba domu Š. Novického (*d*) - nálezy z mladšej doby kamennej, doby bronzovej a včasného stredoveku,

- záhrada domu č. 314 /J. Vagaský/ (e) - nálezy z mladšej doby bronzovej a stredoveku.

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

2. areál školy – nálezy kamennej industrie z neskorej doby kamennej?.

Územia s predpokladanými a evidovanými archeologickými nálezmi budú zahrnuté do textovej časti a vyznačené v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk, aj mimo vyššie uvedených území s evidovanými predpokladanými archeologickými nálezmi, v procese územného a stavebného konania. V obci sa nachádzajú aj ďalšie objekty neevidované v ÚZPF s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami v obci, ktoré sa vyznačujú sa pôvodnými znakmi architektúry regiónu je vhodné zaradiť medzi pamätihodnosti obce. Obec si môže v zmysle § 14 zákona č. 49/2002 O ochrane pamiatkového fondu zaviesť evidenciu pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnutelné a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažuce sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam je možné zaradiť aj staré stromy v katastri, božie muky, kríže a iné objekty. Krajský pamiatkový úrad Prešov na požiadanie poskytne obci v zmysle svojho vyjadrenia metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie):

V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú zaregistrované zosuvné územia. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.

V k.ú. obce nie sú evidované žiadne geologicky významné lokality ani útvary.

12. Iné zdroje znečistenia ((hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

V obci sa nenachádzajú významné zdroje hlučnosti, ktoré by zásadne ovplyvňovali životné prostredie obce.

V návrhovom období sa predpokladá znižovanie celkovej hlučnosti vzhľadom na postupné zlepšovanie technických parametrov motorových vozidiel.

Z hľadiska prognózy /podľa atlasu krajiny SR/ patrí prevažná časť k.ú. obce do nízkeho radónového rizika.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov:

FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- Poloha poľnohospodárskeho dvora v zastavanom území - vplyv a ohrozenie obytného územia obce (zápach, hlučnosť, prašnosť, dopravná obsluha ťažkými strojmi).
- Trasovanie cesty III. triedy cez zastavané územie a centrum obce - vplyv na obytné prostredie (hlučnosť, prašnosť, dopravná bezpečnosť).
- Ohrozenia prvkov ÚSES - plochy poľnohospodárskeho dvora a úseky dopravných komunikácií pri vodných tokoch.
- V čase spracovania ÚPN nedobudovaná verejná kanalizácia v obci.
- V čase spracovania ÚPN nedobudovaný verejný vodovod s akumuláciou.

FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- Odklonená poloha obce od urbanistických centier regiónu.
- Odklonená poloha obce vedľa hlavnej dopravnej urbanizačnej osi - cesty I/18.
- Primerané zastúpenie plôch lesa na celkovej výmere k.ú..
- Dobré zastúpenie obytnej zelene v záhradách na pozemkoch rodinných domov.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyv na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy:

Návrh ÚPN-O navrhuje riešenia, ktoré by mali priamo aj nepriamo dlhodobo zlepšovať kvalitu života miestnych obyvateľov v mnohých oblastiach a naopak neobsahuje návrhy, ktoré by mali negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva, sociálno-ekonomické dopady alebo narušovali pohodu a kvalitu života resp. stav životného prostredia.

2. Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery:

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

3. Vplyv na klimatické pomery:

ÚPN-O nenavrhuje žiadne zásahy, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu miestnych klimatických pomerov.

4. Vplyv na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií):

Spravovateľom ÚPN nie sú známe žiadne merania prašnosti v k.ú. obce. Návrhom nedochádza k zhoršeniu kvality ovzdušia v obci.

5. Vplyv na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby):

Z hľadiska ochrany pred povodňami je potrebné vytvoriť komplexný systém odvádzania dažďových vôd, vybudovať nad zastavaným územím záchytné priekopy a vykonať úpravy miestnych tokov /nevyhnutné regulácie, úpravy brehov/. Opatrenia je potrebné realizovať tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou úprav a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente /retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod./.

Výstavba v lokalitách, ktoré nie sú v súčasnosti chránené pred prietokom Q_{100} ročnej vody je podmienená zabezpečením ich protipovodňovej ochrany.

V návrhovom období ÚPN sa uvažuje s realizovaním protipovodňových úprav určených úsekov rieky Topľa a Petkovského potoka. Potrebné úpravy vodných tokov a súvisiace opatrenia požadované v k.ú. z dôvodu zabezpečenia ochrany pred povodňami sú uvedené v kapitole A.2.12.2.1 Vodné toky a odtokové pomery.

Tieto opatrenia nemajú vplyv na zhoršenie kvality vodných tokov a zlepšujú ich odtokové pomery.

6. Vplyv na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia):

Návrh neráta so žiadnymi návrhmi, ktoré by ohrozovali kvalitu pôdy a alebo jej eróziu. Navrhovaná protipovodňová ochrana je zároveň aj ochranou ornej pody v severozápadnej časti katastrálneho územia obce v blízkosti zastavaného územia.

7. Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď):

Návrh ÚPD-O neznižuje výmeru lesov a v minimálnej miere lúk, čím do budúcnosti pri potrebnom zväčšovaní intravilánu prispieva k zlepšeniu vlastností biotopov pre mnohé, najmä lesné druhy živočíchov, rastlín a húb. Prípadná výstavba turistických a cykloturistických chodníkov v katastri obce nebude mať negatívny vplyv na faunu a flóru, nakoľko je navrhovaná po už exist. trasách, zväžniciach a chodníkoch. Samotné využívanie turistických chodníkov, cykloturistických trás by nemalo mať negatívny vplyv na živočíšstvo územia, nakoľko sa nepredpokladá ich masové využívanie.

Návrh neohrozuje priamo svojim rozsahom faunu, flóru a ich biotopy.

8. Vplyv na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny:

Návrh využíva potenciál krajiny v primeranom rozsahu na turistické a cykloturistické aktivity v takom rozsahu že nedochádza k plošným nárastom už existujúcich zariadení mimo zastavaného územia obce a k zmene krajinnej štruktúry a scenérie krajiny.

9. Vplyv na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability:

Návrh ÚPN-O je vypracovaný v jednom variante v zmysle zákonných požiadaviek.

Nemá priamy kontakt s chránenými územiami a ich ochrannými pásmami.

Tiež nevytvára žiadne nové bariéry v existujúcom systéme ekologickej stability.

11. Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality:

Paleontologické náleziská a významné geologické lokality sa v katastri obce nevyskytujú.

12. Iné vplyvy:

Návrh ÚPN-O neobsahuje iné významné vplyvy pre hodnotiace podklady.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi:

Stavebný zákon č.50/1976 Zb. v znení zmenenom a doplnenom stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“. Pre plnenie tejto úlohy Návrh ÚPN-O vytvára dobré predpoklady, ako je to uvedené vyššie podľa zložiek životného prostredia a rizikových faktorov.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Preventívne opatrenia:

- Dobudovať verejnú splaškovú kanalizáciu a ČOV
- Dobudovať verejný vodovod s akumuláciou.
- Zabezpečiť protipovodňovú ochranu obce
- Doplniť brehové porasty v miestnych biokoridoroch

Eliminačné opatrenia:

- Vybudovanie obecného kompostoviska
- Vodnú eróziu eliminovať vegetačnými porastmi s akumulácnou schopnosťou
- Efektívne vykonávať separovaný zber odpadov

Kompenzačné opatrenia:

- Zabezpečovať náhradnú výsadbu stromov pri nevyhnutných výruboch stromov a krovín

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu:

Posúdenie Návrhu ÚPN-O predstavuje komplexnú kategóriu vyplývajúcu zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na zdravie
- vplyvy na krajinu
- environmentálne dôsledky
- sociálno-ekonomické dôsledky
- územno-technické dopady

Optimálny návrh by mal vo všeobecnosti v prvom rade zlepšovať kvalitu života miestnym občanom najmä čo sa týka zdravia a rovnako by mal zlepšovať stav jednotlivých častí krajiny, najmä jej biotickej časti, alebo tento stav minimálne nezhoršovať. V ďalšom rade by mal sledovať rozvoj obce a to najmä po kvalitatívnej stránke rôznymi technickými, organizačnými, územnými a inými opatreniami rešpektujúc pritom socio-ekonomické postavenie občanov v nadväznosti na kultúrno-historické tradície.

2. Porovnanie variantov:

Prvý: Nulový variant predstavuje súčasný stav využitia riešeného územia – katastrálneho územia obce Vyšný Žipov v rozsahu jeho zastavanej a nezastavanej časti.

Druhý: Návrh ÚPN–O je vypracovaný jednovariantne.

Porovnaním nulového variantu a návrhu sa dá konštatovať, že z miestneho environmentálneho hľadiska je výhodnejší návrh, ktorý rieši potenciálne environmentálne záťaže bez toho, aby mali výrazné negatívne environmentálne dôsledky v iných oblastiach. Ide najmä o riešenie týchto problémov:

- potenciálne ohrozenie obce vysokými prietokmi
- dobudovanie verejnej splaškovú kanalizácia a ČOV
- dobudovanie verejného vodovodu s akumuláciou.
- zlepšenie separácie odpadov

Okrem toho Návrh kladie dôraz na zlepšenie ekologickej stability krajiny rovnako ako aj na zlepšenie kvality biotopov nachádzajúcich sa v katastri obce, čím vytvára vhodné podmienky pre fungovanie zdravej krajiny.

V rámci porovnania nultého variantu a návrhu je Návrh ÚPN-O výhodnejší, lebo rieši všetky rozvojové požiadavky a problémy obce vo vzájomne vyvážených pomeroch.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Základné zdroje údajov o súčasnom stave životného prostredia:

- Územný plán obce Vyšný Žipov – Návrh
- Schválené Zadanie pre územný plán obce Vyšný Žipov
- ÚPN VÚC Prešovského kraja
- Atlas krajiny SR
- ÚSES okresu Vranov nad Topľou
- Terénny prieskum

Na základe týchto podkladov boli formulované údaje o vstupoch a výstupoch na územie, v rozsahu, ktorom je spracovaný Návrh územného plánu obce a súvisiace charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Z katastra obce Vyšný Žipov chýbajú priame merania kvality a stavu ovzdušia a to najmä merania prašnosti. Pri vypracovaní správy neboli k dispozícii ani merania stavu a kvality podzemných vôd.

Aj napriek určitým nedostatkom v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovaní tejto správy je možné konštatovať, že vypracovaný Návrh územného plánu obce neobsahuje také návrhy, ktoré by nebolo možné aj napriek týmto nedostatkom vecne posúdiť.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územný plán obce Zámotov – Návrh je vypracovaný v súlade s nadradenými koncepciami starostlivosti o životné prostredie, rieši a odstraňuje niektoré environmentálne záťaže v katastri obce, rešpektuje existujúce aj navrhované chránené územia, kultúrne a historické pamiatky a geologické lokality, posilňuje a udržiava ekologickú stabilitu krajiny, zachováva a zlepšuje štruktúru, scenériu a využitie krajiny a nevytvára podmienky pre vznik nových environmentálnych problémov v katastri obce.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. arch. Jozef Bednár

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

Žiadne doplňujúce analytické správy neboli použité

X. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Zámotov, dňa 17.10.2016

.....
starosta obce: Mgr. Miroslav Ondič